

DANIEL CZARNOTA
MATYLDA FOLTYN
ANNA SOLECKA

10 lat Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego *Pod Kolorowym Parasolem Jesieni*

Praca 10-letniej Alicji Świetlickiej z Lublina, GRAND PRIX 2018, fot. archiwum RDK

Rzeszowski Dom Kultury to instytucja, która została utworzona 1 stycznia 2010 roku. Nowa jednostka miejska powstała z połączenia dotychczasowych osiedlowych domów kultury oraz placówek kulturalnych mieszczących się na nowo przyłączonych do Rzeszowa osiedlach. Aktualnie Rzeszowski Dom Kultury realizuje swoją misję w aż 17 filiach na terenie całego miasta, a do jego głównych zadań należy prowadzenie zajęć z zakresu edukacji i animacji kulturalnej, realizacja letniego i zimowego wypoczynku dla dzieci, współorganizacja

miejskich wydarzeń kulturalnych oraz organizacja własnych imprez. Ostatnie z wymienionych zadań obejmuje inicjatywy poświęcone różnym dziedzinom wizualnej twórczości artystycznej, a zatem konkursy plastyczne i fotograficzne, jak również wystawy prac malarskich i rękodzielniczych.

W 2020 roku 10. urodziny obchodzi nie tylko Rzeszowski Dom Kultury, ale także jedna z jego przewodnich imprez kulturalnych. Jest nią Ogólnopolski Konkurs Plastyczny *Pod Kolorowym Parasolem Jesieni*, czyli coroczne przedsięwzięcie adresowane do artystycznie uzdolnionych dzieci oraz młodzieży z całego kraju, których zadaniem jest wykonanie prac plastycznych zainspirowanych tą porą roku. Konkurs zadebiutował w formule wojewódzkiej w 2011 roku. Zgłoszone zostały wówczas 434 prace z 42 podkarpackich placówek, spośród których konkursowe Jury nagrodziło 32 dzieł młodych artystów. Duża liczba uczestników, wysoki poziom prac oraz sukces pokonkursowej wystawy przyczyniły się do decyzji organizatorów o kontynuacji przedsięwzięcia.

Dziecięca wrażliwość odkrywa przed nami, dorosłymi, ogromne możliwości kształtowania dziecka i jest ważnym czynnikiem wychowawczym. Aktywność plastyczna przejawiająca się niezależnie od wieku i rozwoju psychicznego dziecka wpływa z naturalnej potrzeby tworzenia i opowiadania o tym, co widoczne, ale też o tym, co w świecie emocji i osobistej ciszy. Rywalizacja bywa często motywem do pokazania się, do powiedzenia „ja też tu jestem”. Konkurs *Pod Kolorowym Parasolem Jesieni* stwarza przestrzeń do wyrażania spostrzeżeń i emocji przy pomocy środków plastycznego wyrazu. Jesień była tylko pretekstem stworzenia czasu i miejsca dla dziecięcej percepcji przestrzeni i koloru. Barwy, dominujący element twórczości dziecka, są nieodłącznym atrybutem zmieniającej się jesiennej aury. Celem głównym konkursu jest umożliwienie dzieciom zaprezentowania talentów i swoich spostrzeżeń w szerokim gronie rówieśników oraz znawców sztuki i twórczości dziecka. Tematy konkursowe umożliwiają tworzenie obrazów opowiadających o różnych aspektach jesieni, zachęcając

Wernisaż konkursu, od lewej: M. Makiel-Hędrzak, B. Bokota-Tomala, M. Haba, fot. archiwum RDK

niejednokrotnie do rodzinnych spacerów i rozmów międzypokoleniowych. Dziecięce postrzeganie świata, odwołujące się do osobistych przeżyć, pomaga malować obrazy pełne autentyczności i świeżości. Pokazuje rzeczy i miejsca ważne z punktu widzenia dziecka i środowiska, w którym mieszka. Zmienność motywu przewodniego każdego konkursu pozwala na szerokie spektrum przedstawień. Sprzyja temu też różnorodność proponowanych technik plastycznych – od rysunku poprzez różnorakie techniki malarskie aż po fotografię. Uczestnicy plastycznych spotkań w Rzeszowskim Domu Kultury mają możliwość konfrontacji swojego widzenia świata z najlepszymi obrazami rówieśników z całej Polski.

Przekaz wielu tysięcy obrazów, które wpłynęły na konkurs na przestrzeni lat, szerokie grono sympatyków dziecięcej twórczości, odwiedzających pokonkursowe wystawy, a nade wszystko ogromna radość dzieci uczestniczących w konkursie i oglądających obrazy swoich kolegów potwierdza słuszność jego istnienia.

Konkurs *Pod Kolorowym Parasolem Jesieni* realizowany jest z wielkim powodzeniem rokrocznie, a rosnące zainteresowanie zdecydowało o rozszerzeniu w 2017 roku jego rangi z podkarpackiej na ogólnopolską, dając tym samym możliwość udziału utalentowanym młodym artystom z najdalszych zakątków Polski. W tym samym

roku rozwój konkursu objął także jego formułę, która została poszerzona o kategorię fotograficzną, natomiast rok później organizatorzy wprowadzili dodatkową Nagrodę Publiczności, której zdobywca wyłaniany jest w drodze internetowego głosowania. Rosnąca ranga i rozszerzająca się formuła konkursu przyczyniły się do kilkakrotnej zmiany miejsca stale rosnącej wystawy prac laureatów i uczestników – gościła ona kolejno w Rzeszowskim Domu Kultury filia Widokowa (2011), filia Staroniwa (2012), filia Zwiężczyca (2013–2018) oraz filia Przybyszówka (2019).

W ciągu 9 lat istnienia konkursu zgłoszona została do niego imponująca liczba 15 166 prac z ponad 1000 miejscowości z całej Polski, a nagrodzonych zostało 329 młodych artystów. Przez te lata w składzie Jury oceniającego prace i wyłaniającego zwycięzców obecni byli: Natalia Bieńkowska (2015), Barbara Bokota-Tomala (2017), Beata Bobra (2018), Magdalena Burzyńska (2011, 2012, 2013, 2014), Katarzyna Cwynar (2013, 2014), Marcin Dziedzic (2011), Marek Haba (2017), Marlena Makiel-Hędrzak (2016, 2017, 2019), Janusz Micał (2013, 2014), Antoni Nikiel (2015), Marek Pokrywka (2016, 2019), Piotr Rędziniak (2012, 2018), Lucyna Sanecka (2015), Anna Steliga (2016, 2019), Monika Tohl (2018), Katarzyna Warańska (2019), Artur Wysocki (2018), Dorota Zielińska (2011) oraz Kinga Ziobro-Działo (2012).

Artystką, która przewodniczyła najczęściej pracom Jury, była Marlena Makiel-Hędrzak, która rolę tę sprawowała aż trzykrotnie, w latach 2016, 2017 i 2019.

Marlena Makiel-Hędrzak była mocno związana z konkursem *Pod Kolorowym Parasolem Jesieni*. Tak jak zostało wyżej napisane, funkcję jurora i przewodniczącego jury sprawowała trzykrotnie. Zawsze mocno zaangażowana w każdy detal nadesłanej do konkursu pracy, wspierała jurorów swoją wiedzą, doświadczeniem, wrażliwością artystyczną, słowem. Z pasją, zainteresowaniem oraz uważnością opowiadała o wybranych przez komisję pracach laureatów, otwierając wraz z organizatorami oraz jurorami wystawy konkursowe. Nakierowanie na artystę, jego obraz i emocje stawiała na równi z techniką artystyczną oraz środkami wyrazu. Zawsze empatyczna, pomocna, zaangażowana. Zawsze jak najbliżej drugiego człowieka oraz jego sztuki.

Marlena Makiel-Hędrzak o IX Ogólnopolskim Konkursie *Pod Kolorowym Parasolem Jesieni*:

Rzeszowski Dom Kultury po raz dziewiąty zorganizował ogólnopolski konkurs plastyczny *Pod Kolorowym Parasolem Jesieni* i znów przekonaliśmy się, że oblicze każdej jesieni jest nowe, inne, tajemnicze i odkrywcze. Dzieci i młodzież jak zawsze nas, jurorów, potrafią zaskoczyć niezwykle pomysłami, ciekawym spojrzeniem na świat, pięknem wyjętym z fragmentów własnego pejzażu.

W tym roku dodatkowym zadaniem było zobaczenie poprzez jesienny krajobraz fragmentów dziedzictwa kulturowego w postaci obiektów historycznych, obyczajów, folkloru i tradycji. Uczestnicy w znakomity sposób odpowiedzieli na tę sugestię tematyczną organizatorów, co z pewnością nie ułatwiło pracy nam, jurorom, kiedy nieraz z żalem musieliśmy się rozstać z wieloma wspaniałymi dziełami. Spośród nadesłanych kilku tysięcy prac do wystawy mogło zostać wybranych jedynie kilkaset. Oczywiście głównym wyznacznikiem były kryteria takie jak: samodzielność wykonania pracy, zgodność z tematem, oryginalność i szereg walorów artystycznych.

Gratulujemy wszystkim, którzy nadesłali swoje prace za trud wykonania, zmagania się z materią twórczą, szczególne gratulacje składamy uczestnikom i wszystkim nagrodzonym. Wielkie uznanie należy się też nauczycielom i opiekunom, tym, którzy dopingowali i wskazywali kierunek, często bowiem trzeba dodatkowego impulsu, aby ktoś uwierzył w siebie i zdecydował się na udział w konkursie. Tadeusz Wywrocki napisał: „Jak nie kochać jesieni, jej babiego lata. Liści niesionych wiatrem, w rytm deszczu tańczących. Ptaków, co przed podróżą na drzewach usiadły. Czekając na swych braci, za morze lecących”. Tegoroczne Grand Prix jest bliskie atmosferze tego wiersza, wnosi głęboką refleksję nad tym wszystkim, co stanowi o naszej tożsamości kulturowej, wszystkie nagrodzone prace otwierają przestrzeń dialogu z tym, co dla nas najcenniejsze, ze skarbami przeszłości”.

Praca 7-letniej Poli Żak ze Świdnicy, GRAND PRIX 2017, fot. archiwum RDK

Słowa kluczowe: konkurs plastyczny, artystycznie uzdolnione dzieci i młodzież

DANIEL CZARNOTA

MATYŁDA FOLTYN

ANNA SOLECKA

**10 years of the Polish National Art Competition
Under the colourful umbrella of autumn**

Summary

One of the leading cultural events at the Rzeszów Culture Center (RDK) is the Polish National Art Competition *Under the colourful umbrella of autumn*. It is an annual event addressed to artistically gifted children and teenagers all over the country, whose task is to make art works inspired by autumn.

Key words: Art Competition, artistically gifted children and teenagers